

Undersøgelse 2022: Bæredygtighed i professionelle offentlige køkkener

For tredje år i træk har Kost og Ernæringsforbundet gennemført en undersøgelse af den bæredygtige omstilling af produktionen i de professionelle offentlige køkkener. Som i 2020 og 2021 har vi spurgt ledere fra arbejdspladser rundt om i Danmark om deres oplevelse af arbejdet med at gøre produktionen mere bæredygtig. Besvarelserne viser, at der stadig er stor opmærksomhed på bæredygtighed, men at der fortsat mangler bl.a. politisk bevågenhed på området og justering af indkøbsaftaler, hvis der skal fart på den bæredygtige omstilling. Undersøgelsen fra 2022 viser samme billede som undersøgelse fra 2020 og 2021, hvilket indikerer, at området stadig har behov for at blive prioriteret.

Ikke en markant udvikling at spore

Resultaterne i 2022 ligner de foregående år, hvor reduceret madspild (87 pct. 2022), øget brug af sæsonbestemte råvarer (79 pct. i 2022) samt øget brug af bælgfrugter (68 pct. i 2022) er de mest udbredte bæredygtighedstiltag. Affaldssortering er steget med 8 procentpoint siden 2021 (79 pct. i 2022), og det samme gælder for reduceret madlavning med kød (55 pct. i 2022), der lå på 47 pct. i 2021. Som noget nyt er svarmuligheden "øget implementering af bælgfrugter" tilføjet til spørgeskemaet. Det ses, at mange af respondenterne (63 pct.) har svaret, at dette er et nyt tiltag i køkkenerne. Det indikerer et øget fokus på substituering af proteiner fra kød til bælgfrugter.

Der har været en stødt stigning af arbejdspladser med en formuleret bæredygtighedspolitik eller -strategi i de år, vi har gennemført undersøgelsen. Således er der sket en stigning på 6 procentpoint fra den første undersøgelse (32 pct. 2020) til 38 pct. i 2022. Det viser fremdrift på området, om end det går relativt langsomt. Overordnet viser undersøgelsens resultater da også, at der ikke er sket en markant udvikling det sidste år. Det er bekymrende, at der ikke er mere tempo på omstillingen, og viser tydeligt, at der er brug for et styrket fokus på bæredygtighed i de offentlige køkkener, hvis udviklingen ikke skal gå i stå. Samtidig viser undersøgelse, at der er stort engagement og vilje til at deltage i den bæredygtige omstilling i de offentlige køkkener. Det er afgørende, at den vilje imødekommes politisk.

Omstilling kræver politisk prioritering

Som i 2021 svarer flest respondenter også i 2022, at vejen til mere bæredygtighed går gennem øget politisk prioritering i "byrådet, regionsrådet eller lignende" (54 pct. i 2022), hvilket er et lille fald siden sidste undersøgelse (61 pct. i 2021). Ligeledes peges der stadig på, at kompetenceudvikling er en af nøglerne (51 pct. i 2022). Og så er "justering af indkøbsaftaler" (53 pct. i 2022) også stadig vigtigt for implementeringen af bæredygtige tiltag.

Konkret peger respondenterne på, at følgende tiltag skal forbedres, hvis der skal yderligere fart på den bæredygtige omstilling af de professionelle køkkener:

1. Øget politisk prioritering i byråd, regionsråd eller lignende.
2. Justering af indkøbsaftaler
3. Kompetenceudvikling

Baggrund

De offentlige køkkener står for tusindvis af daglige måltider og udgør dermed en afgørende faktor i at få nedbragt klimabelastningen fra fødevarer i Danmark.

Det er Kost og Ernæringsforbundets vurdering, at det vil være realistisk med en reduktion af CO₂-aftrykket på fødevarerforbruget i den offentlige sektors køkkener på 25 procent allerede fra 2025, hvis kommunal- og regionalbestyrelser og regeringen bakker op og stiller de rigtige værktøjer til rådighed.

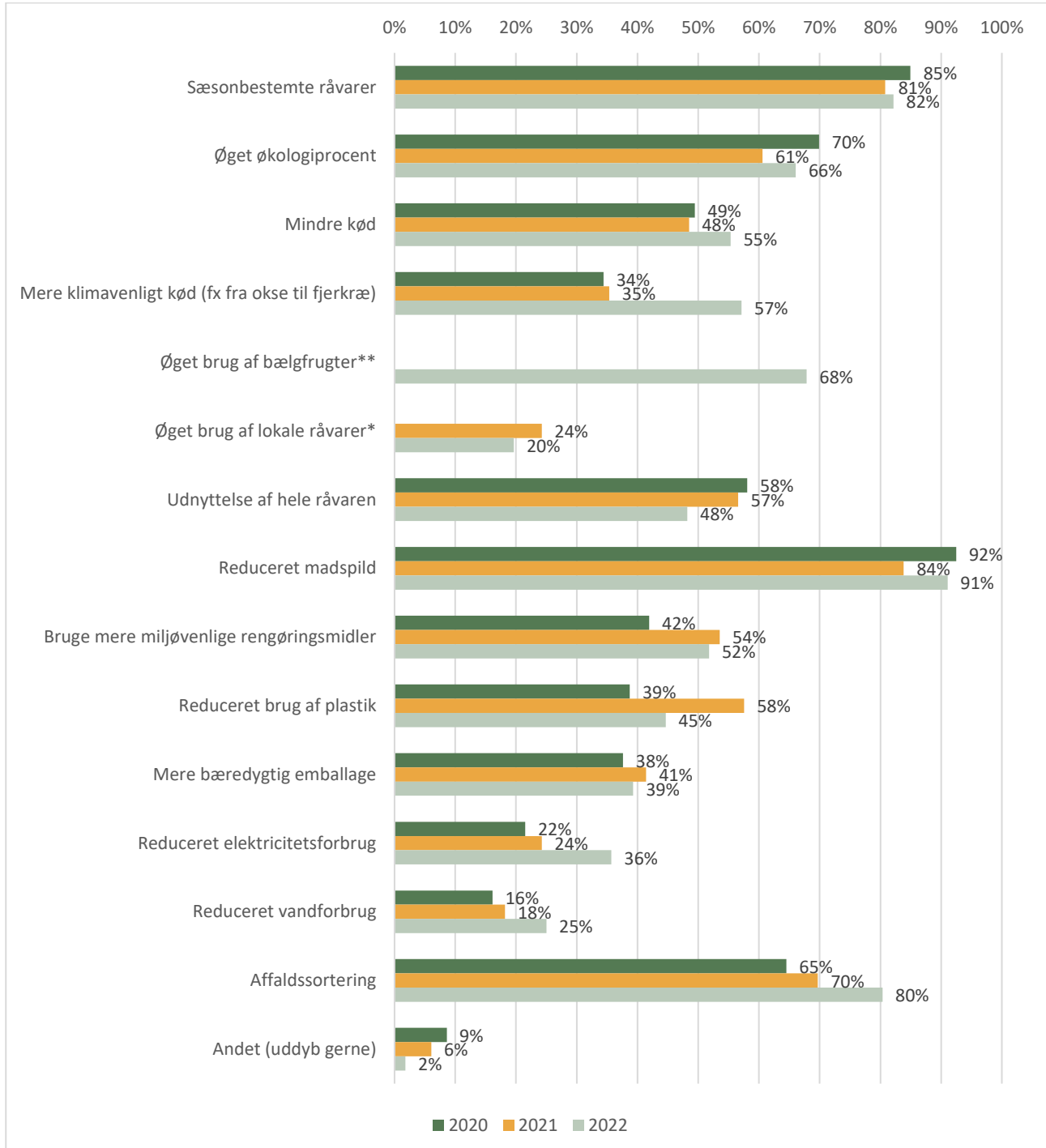
Læs mere om Kost og Ernæringsforbundets ambitioner for bæredygtig omstilling i "7 forslag til bæredygtige offentlige køkkener" på kost.dk/baeredygtighed.

Nedenfor ses resultaterne af bæredygtighedsundersøgelsen sammenlignet med resultaterne fra 2020 og 2021 for at give et overblik over udviklingen.

Resultater af bæredygtighedsundersøgelsen 2022

A. Bæredygtige tiltag

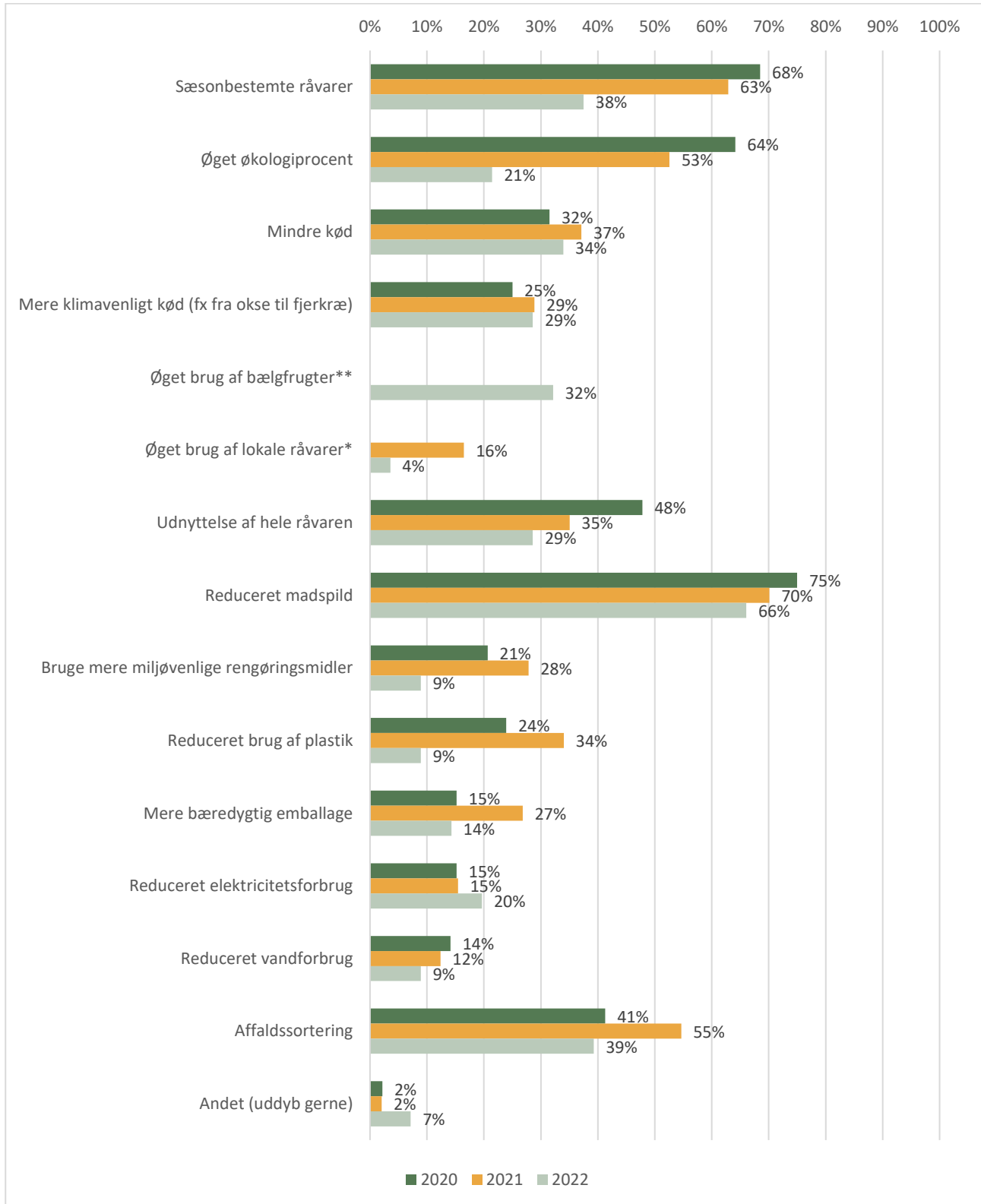
A1. Hvilke bæredygtige tiltag er der indført på din arbejdsplads? (Vælg gerne flere svar)

*Var kun en svarkategori i 2021 og 2022.

**Var kun en svarkategori i 2022

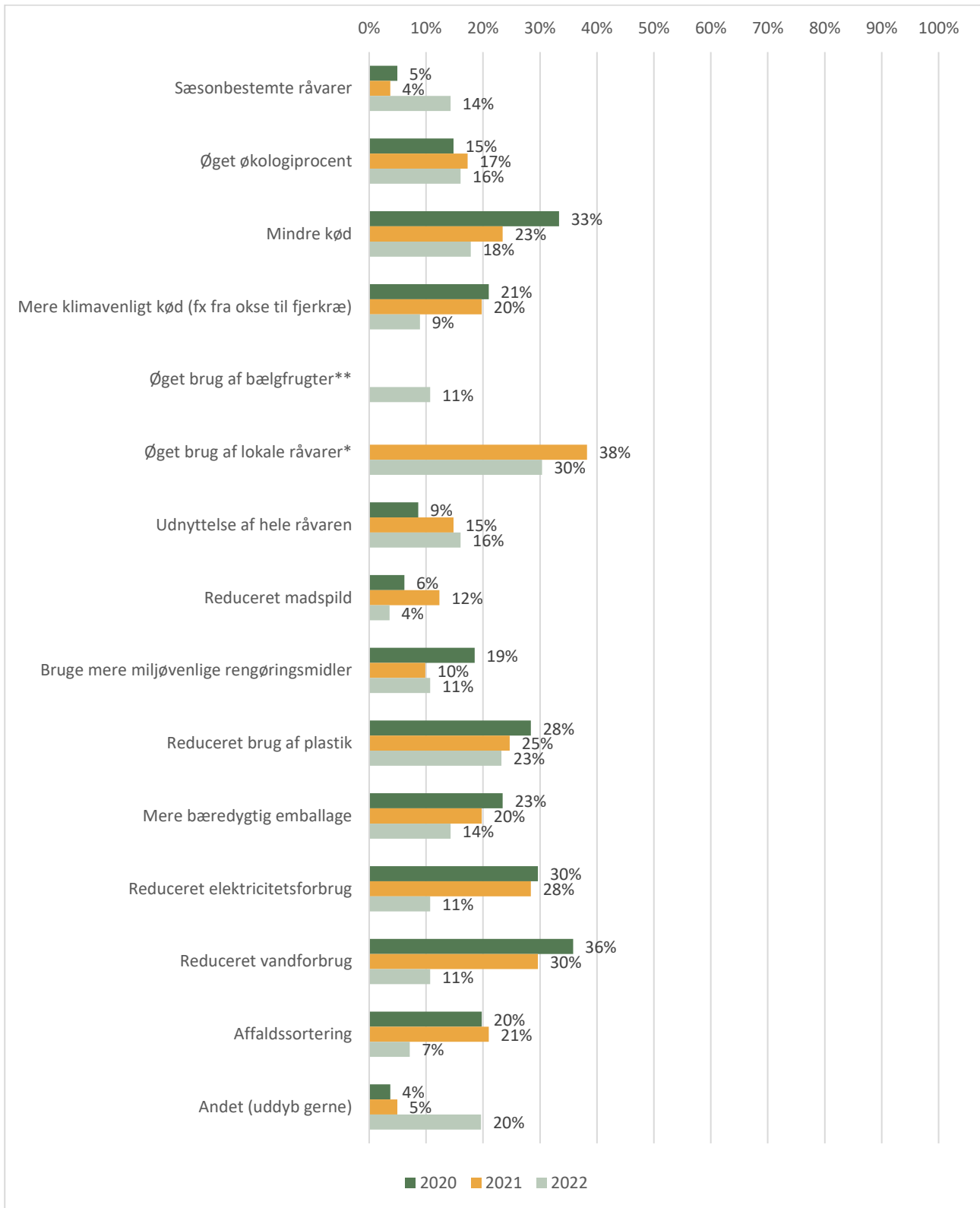
A2. Hvilke bæredygtige tiltag har efter din vurdering haft størst effekt? (vælg gerne flere svarmuligheder)

*Var kun en svarkategori i 2021 og 2022.

**Var kun en svarkategori i 2022

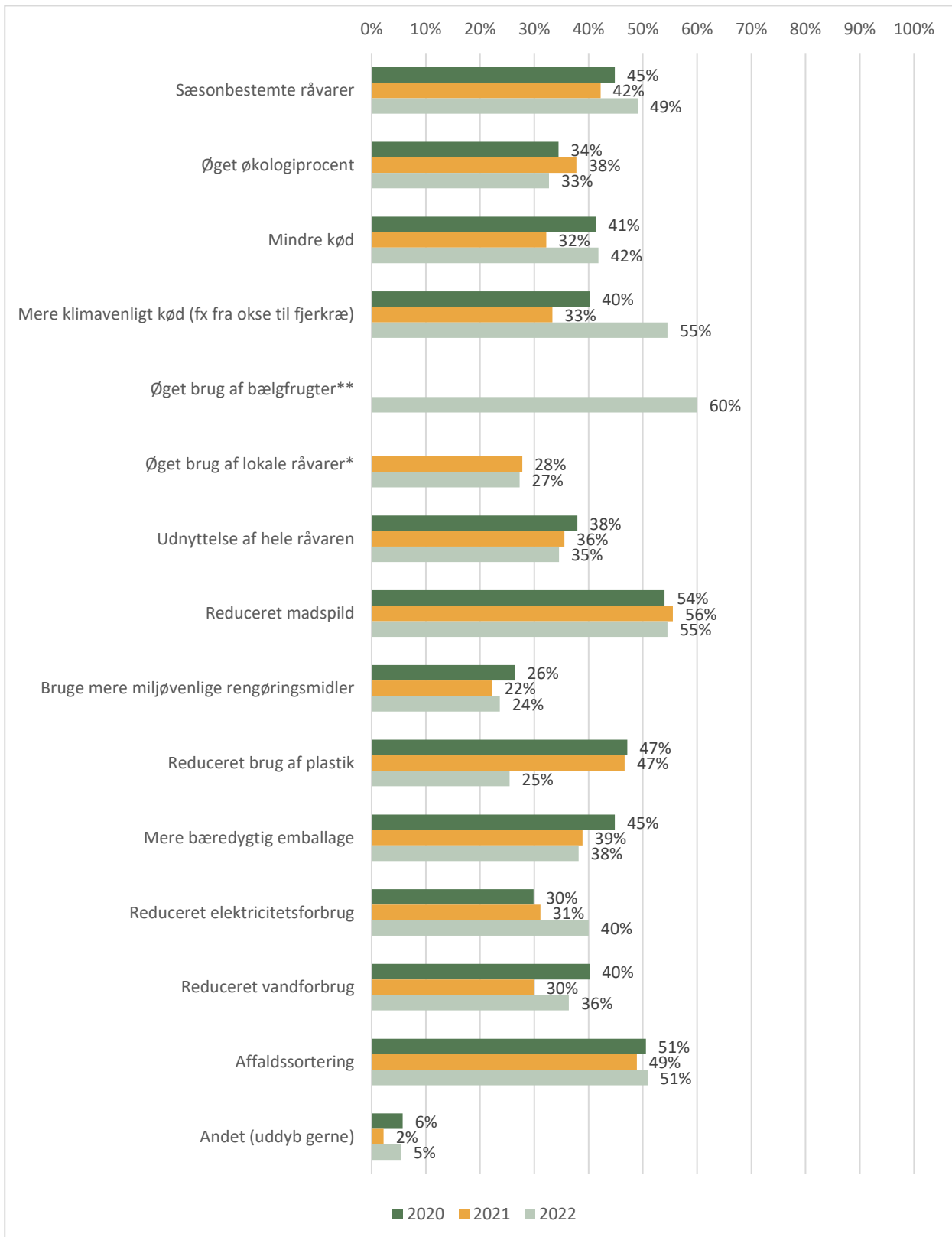
A3. Hvilke bæredygtige tiltag har efter din vurdering haft mindst effekt? (vælg gerne flere svarmuligheder)

*Var kun en svarkategori i 2021 og 2022.

**Var kun en svarkategori i 2022

A4. Hvilke bæredygtige tiltag vil I fremadrettet have jeres fokus på?

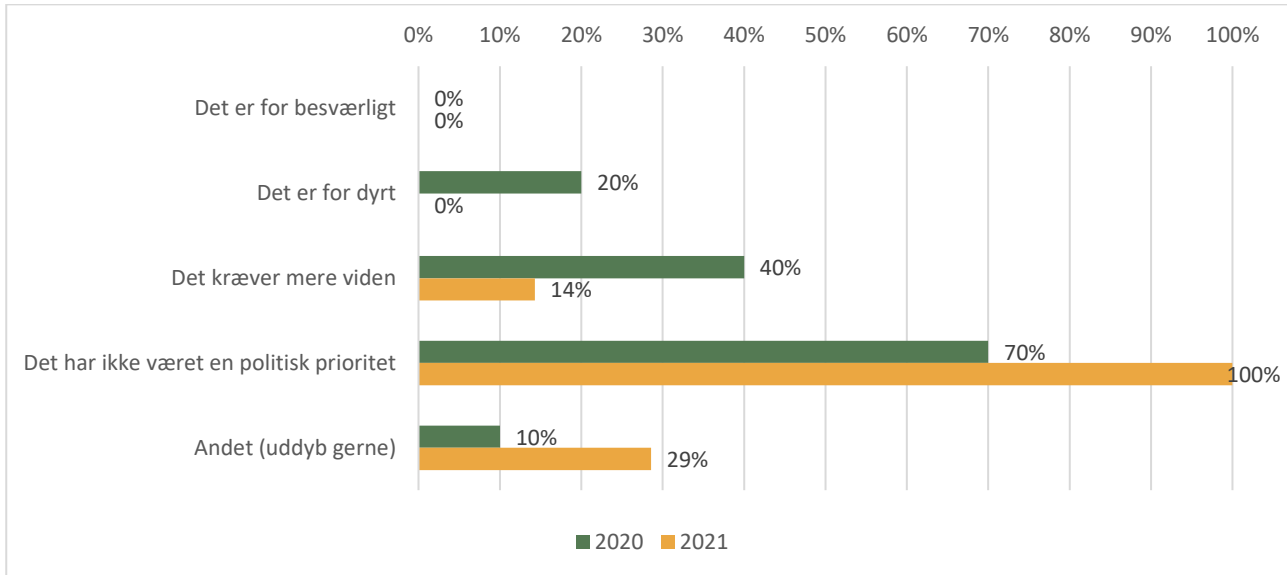
*Var kun en svarkategori i 2021 og 2022.

**Var kun en svarkategori i 2022

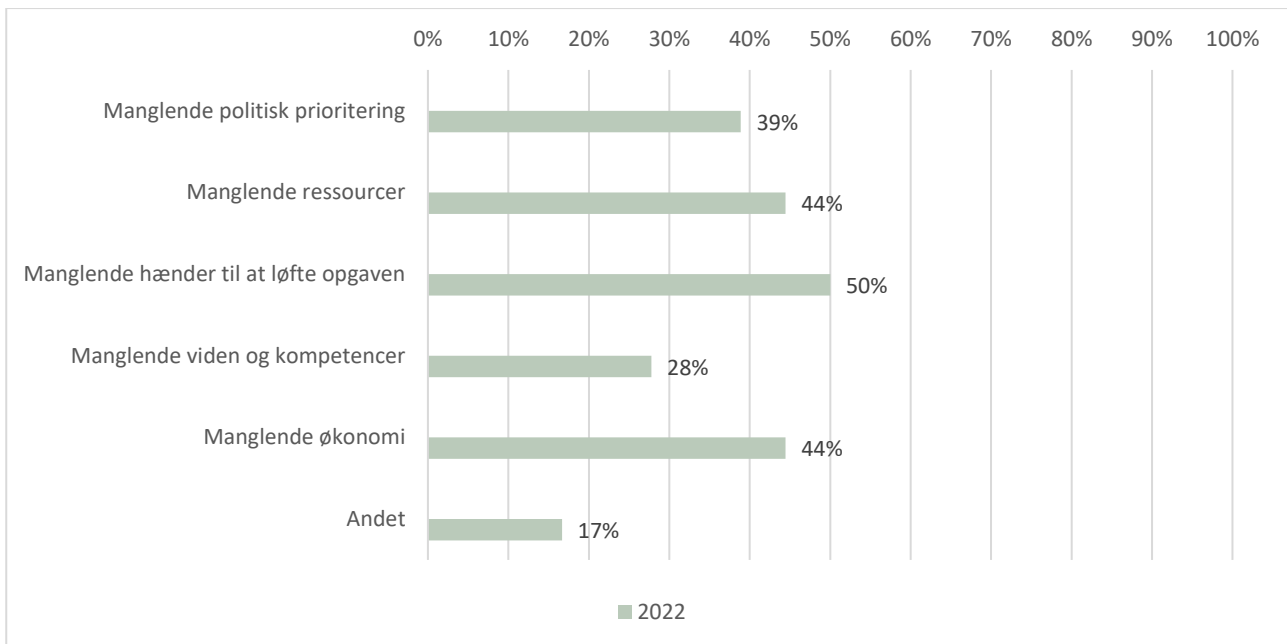
A5. Hvad har holdt jer tilbage fra at indføre flere bæredygtige tiltag?

Obs: Svarkategorierne varierede ml. undersøgelsen i 2020-2021 og 2022, hvorfor data er opdelt i to grafer.

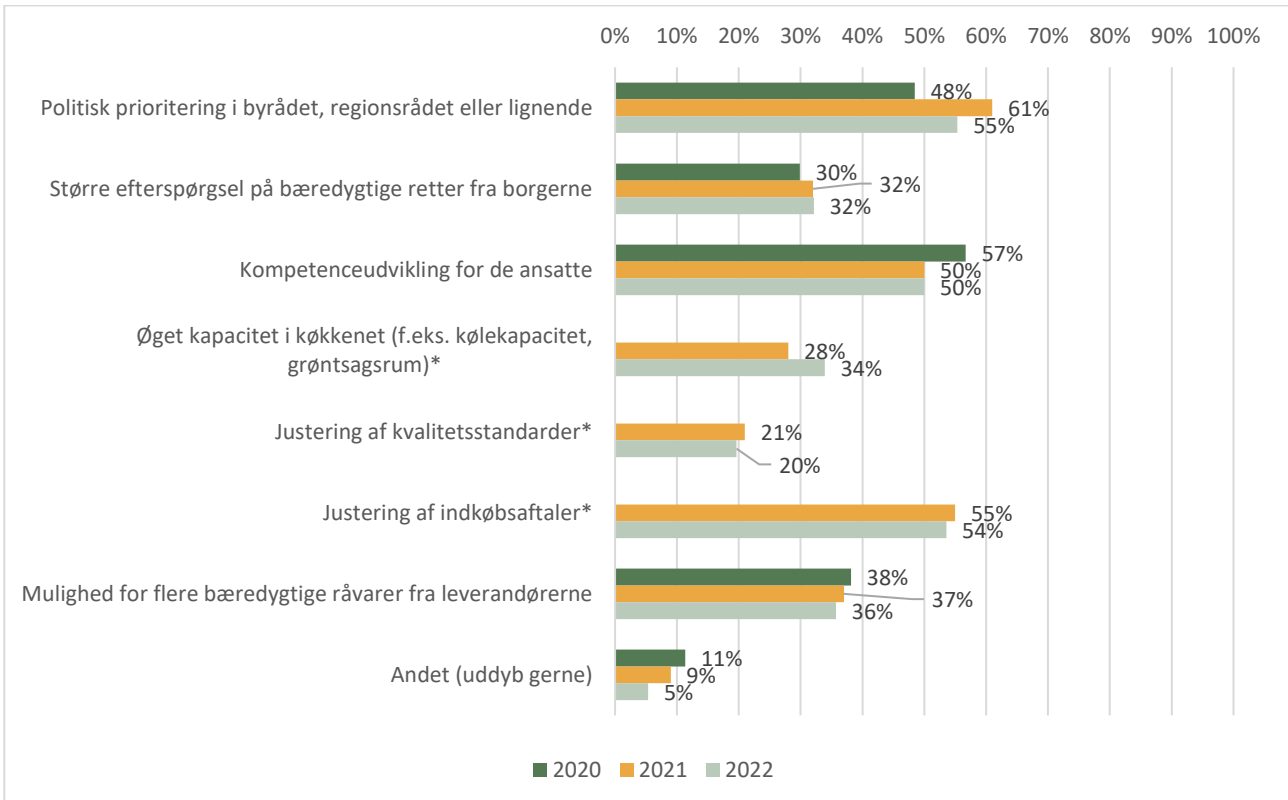
2020-2021

2022

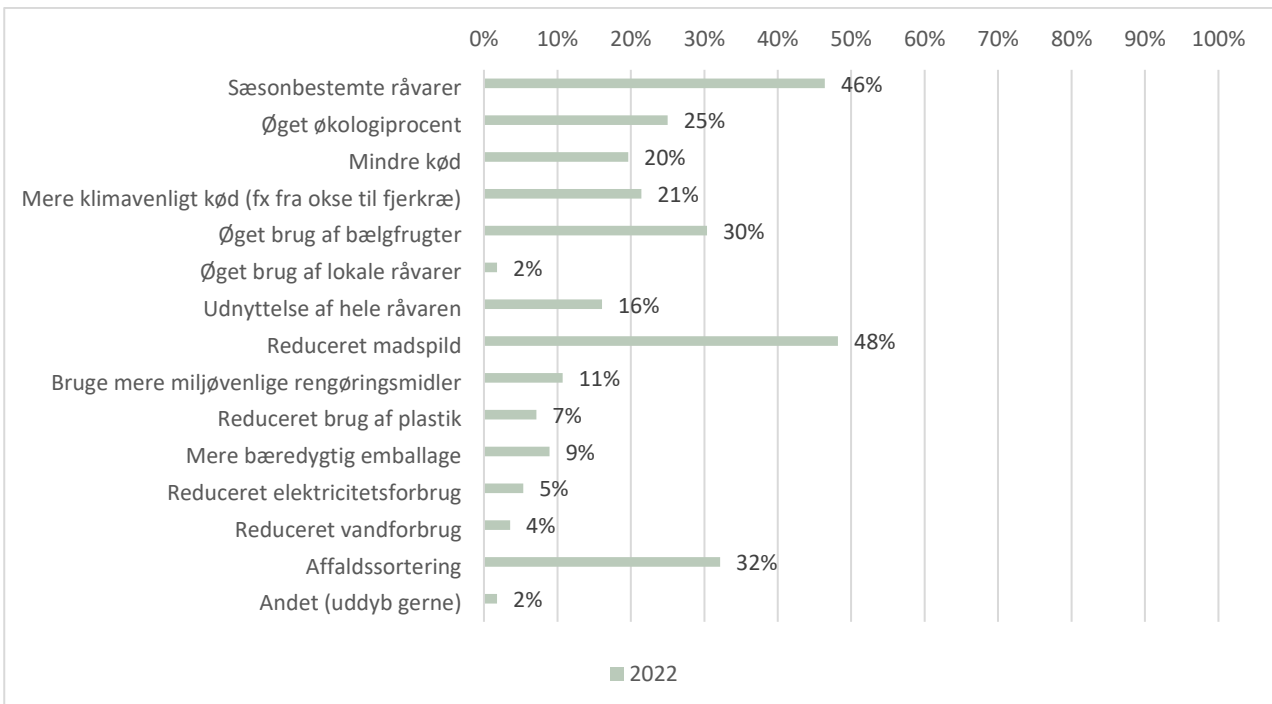

A6. Vurderer du, at flere bæredygtige tiltag kræver:

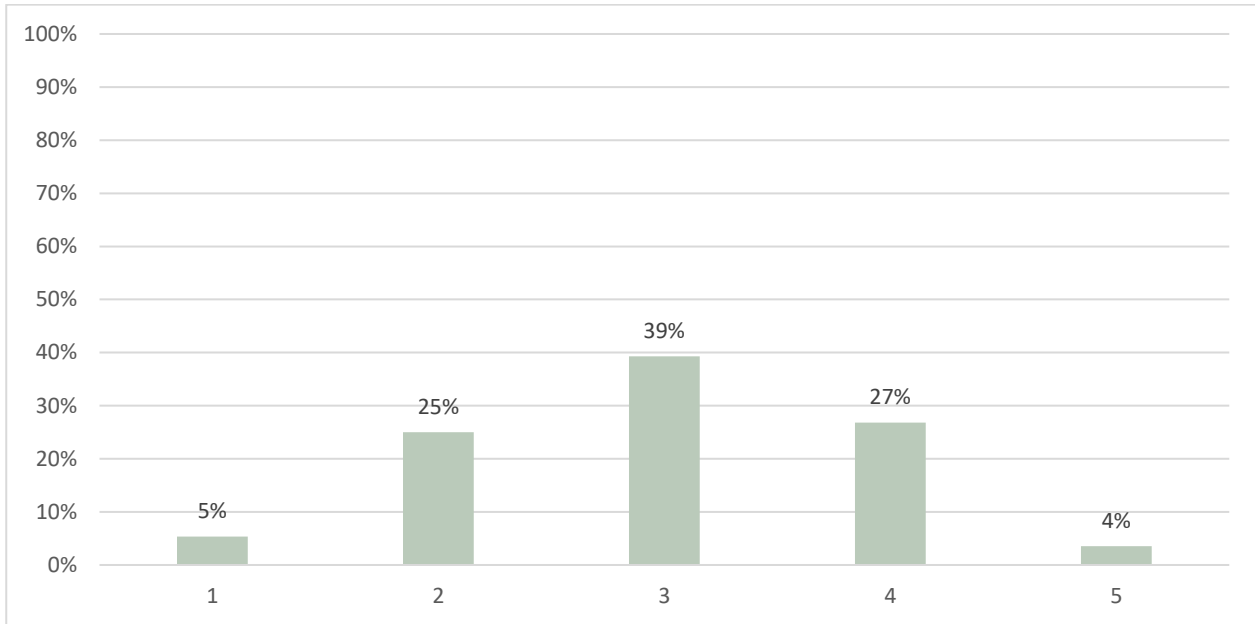
*Var kun en svarkategori i 2021 og 2022

A7. På hvilke områder har det været lettest at omstille til mere bæredygtighed?

Obs: Dette spørgsmål blev tilføjet bæredygtighedsundersøgelsen i 2022

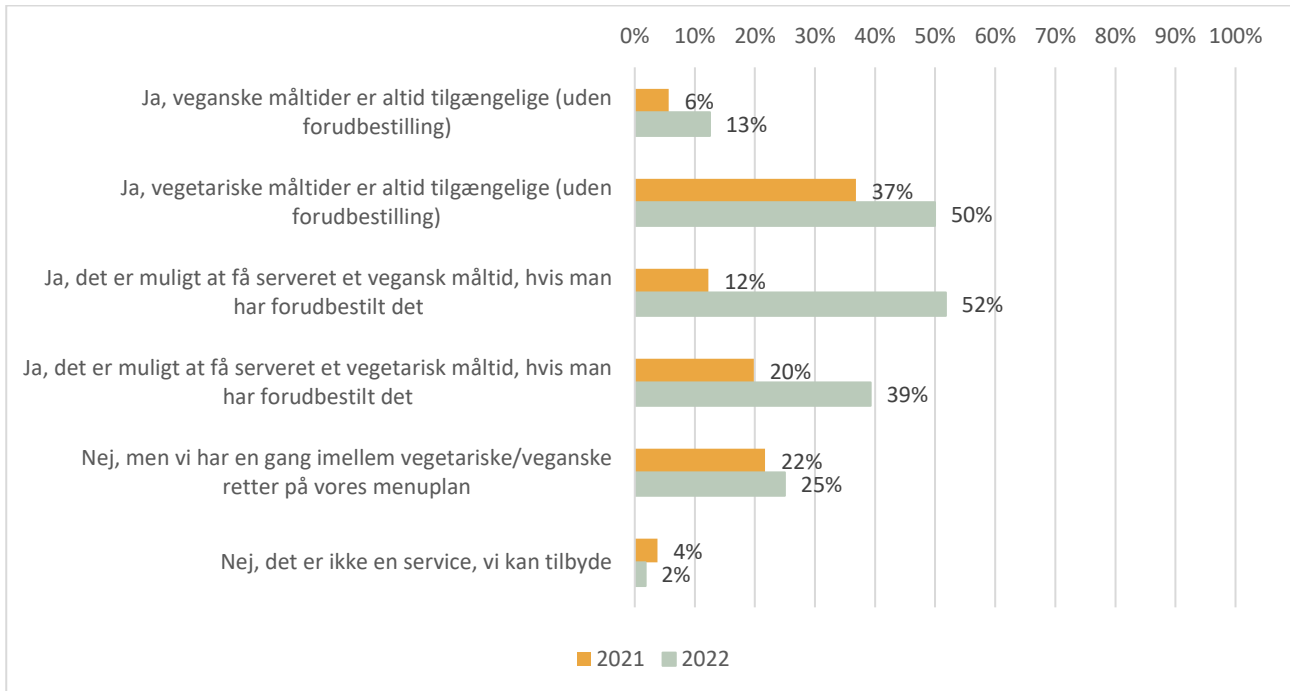
A8. Hvordan vurderer du jeres nuværende indsats mod en bæredygtig omstilling, hvor 5 er det bedste, I kan gøre?

Obs: Dette spørgsmål blev tilføjet bæredygtighedsundersøgelsen i 2022

B. Vegetariske og veganske måltider

B1. Indgår vegetariske og/eller veganske måltider i tilbuddet til borgere og patienter? (sæt gerne flere krydser)

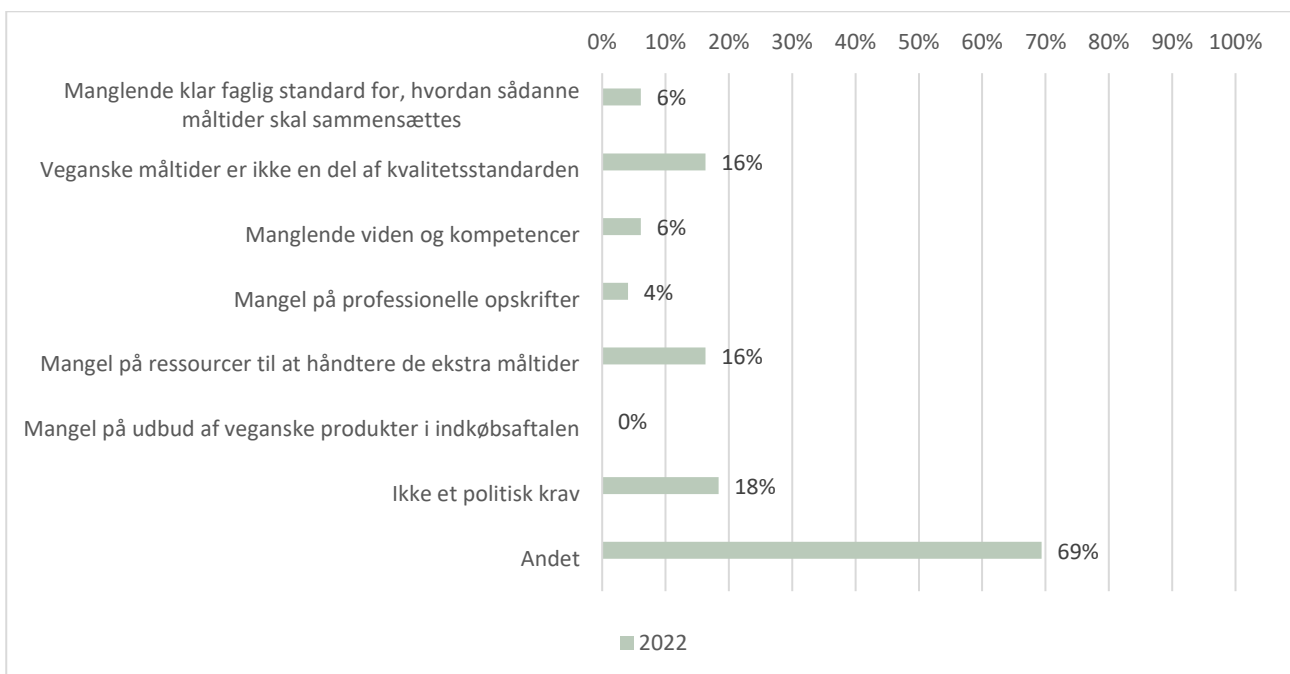
Obs: Dette spørgsmål blev tilføjet bæredygtighedsundersøgelsen i 2021 og 2022

B2. Hvad er årsagen til, at veganske måltider ikke altid er tilgængelige (uden forudbestilling)? (sæt gerne flere krydser)

Obs: Dette spørgsmål blev tilføjet bæredygtighedsundersøgelsen i 2022

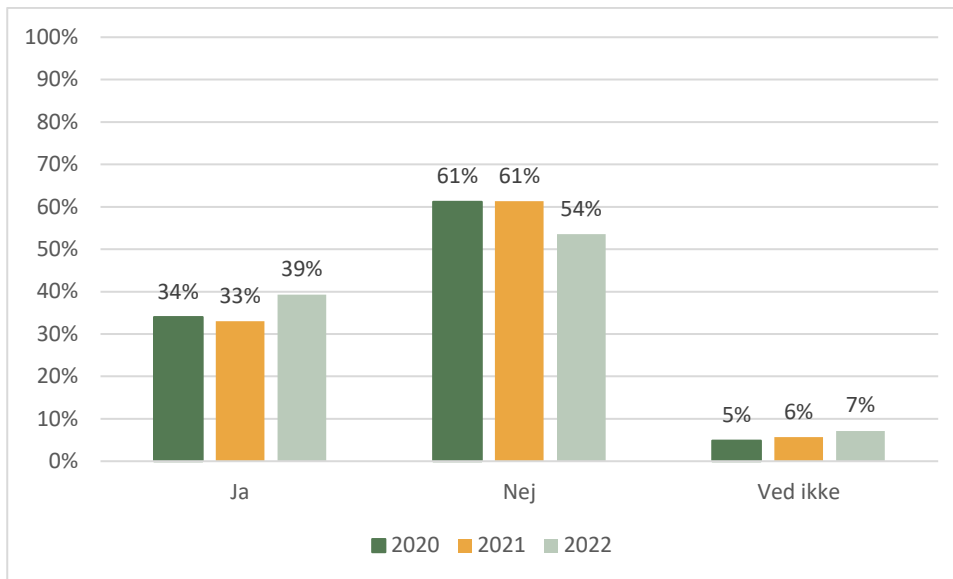
B3. Hvad er årsagen til, at vegetariske måltider ikke altid er tilgængelige (uden forudbestilling)? (sæt gerne flere krydser)

Obs: Dette spørgsmål blev tilføjet bæredygtighedsundersøgelsen i 2022

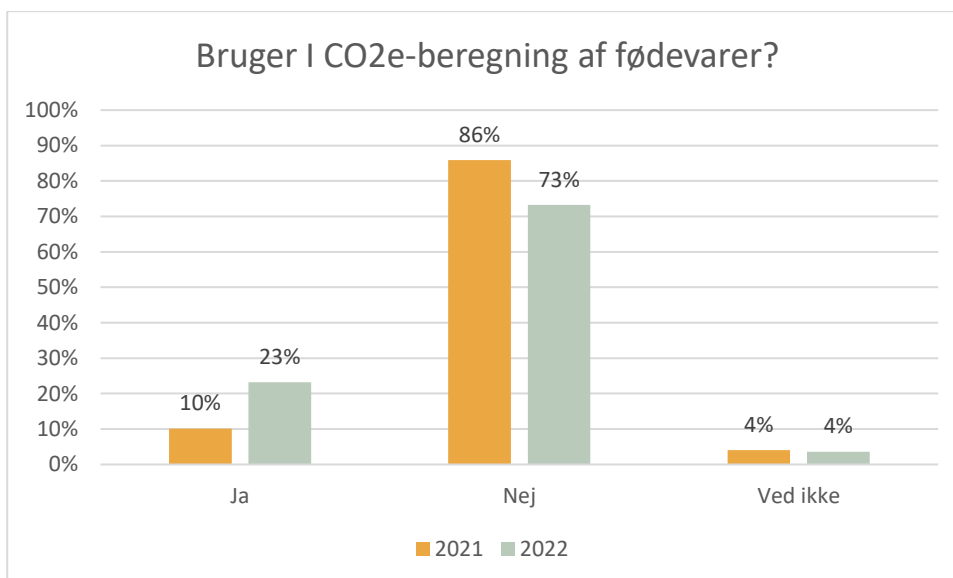
C. Bæredygtighedspolitik

C1. Er der på din arbejdsplads formuleret en konkret strategi, politik eller lignende for bæredygtighed?

D. CO2e-beregning

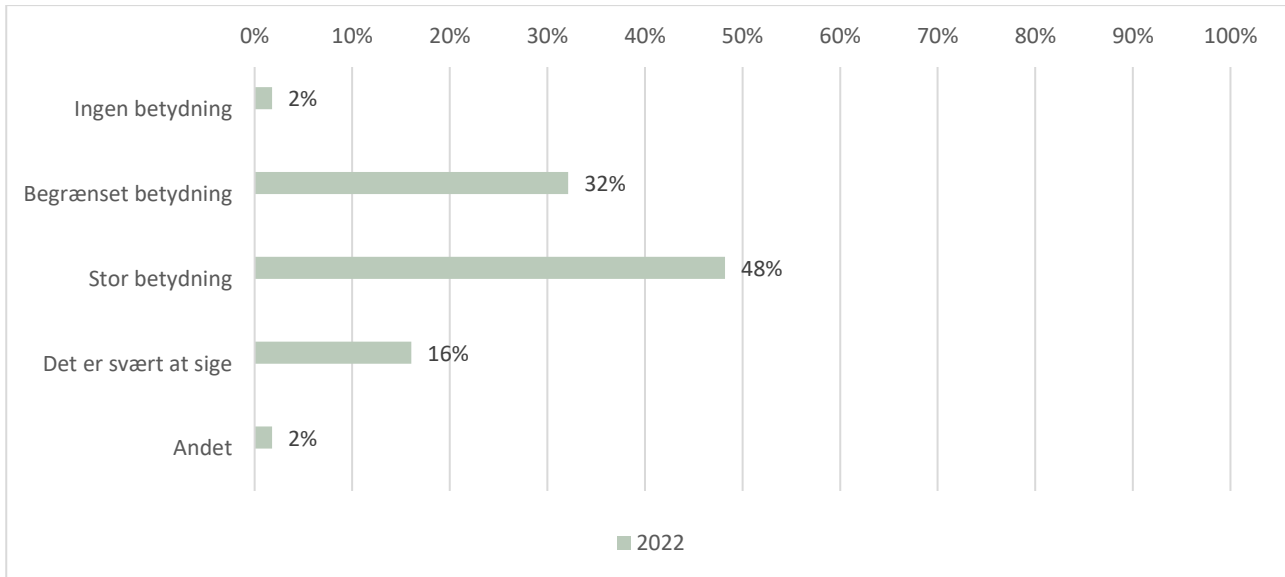
D1. Bruger I CO2e-beregning af fødevarer?

Obs: Dette spørgsmål blev tilføjet bæredygtighedsundersøgelsen i 2021 og 2022

E. Inflation

E1. Hvad forventer du, at de stigende fødevarepriser/driftsudgifter/generelle inflation har haft eller får for bæredygtige tiltag i fremtiden?

Obs: Dette spørgsmål blev tilføjet bæredygtighedsundersøgelsen i 2022